

19yy-yy-yy
Dons, Ulla Eg F:Larsen

Fra www.viktorsfarmor.dk 2021

Ulla Eg Dons

Ulla har igennem næsten 15 år arbejdet for internationale organisationer og rejst såvel arbejdsmæssigt som privat i næsten alle Sydøstasiens og Sydasiens lande. Hun har således haft rig lejlighed til at stifte bekendtskab med de asiatiske samfunds brede vifte af etniske grupper, deres traditioner, livsvilkår samt landenes historie og politiske udvikling.

Netop mødet med og kendskabet til mennesker med en anden baggrund, en anden kultur og i natur så vidt forskellig fra den danske har igennem årene været med til at præge og inspirere Ulla. Asien har således en meget væsentlig plads i hendes hjerte – hyppige besøg, langvarige ophold i de forskellige asiatiske lande har stimuleret Ullas kendskab til regionen.

Arbejdet har bragt hende igennem uvejsomt terræn til vanskeligt tilgængelige og fjerntliggende projektområder, hvor livet leves under yderst primitive forhold. Oftest har indsatsen været over for folk, hvis dagligdag er truet af naturkatastrofer eller store sundhedsproblemer eller det har handlet om at yde nødhjælp, når katastrofen er indtruffen.

I fritiden har hun også valgt at bevæge sig ad uvejsomme veje - trekking blandt Himalayas høje tinder i Nepal, kajak på floder og cykling i bjergene i Laos og Sri Lanka eller i jeep på de gamle koloniveje i Sri Lankas teplantager.

Igennem årene i Asien har Ulla haft fast bopæl først i Vietnam, derfra til Laos, Sri Lanka, Nepal og retur til Sri Lanka. Ulla bor i dag i det sydlige Sri Lanka, hvor hun sammen med sin mand driver et lille hotel - en boutique villa, organiserer cykelture, ture til nationalparker og andre turistmål.

Ulla har altid hvor hun har færdes holdt af at færdes i naturen og i sin tropiske have nyder hun at iagttage et meget rigt fugle-, dyre- og planteliv på nært hold.

Helt sluppet udviklingsarbejdet har hun da heller ikke, da hun sammen med sin mand sætter småproduktioner i gang i Sri Lanka og Nepal til støtte for lokalsamfundene.

Fra www.fysio.dk 2016 eller tidl

Laos:

Vilkårene er ganske anderledes for en laotisk amputationspatient end for en dansk

Februar 2002: Jeg arbejder egentlig ikke som fysioterapeut, men som konsulent på et Dansk Røde Kors støttet Primær Sundhedsprogram på landsbyniveau og med Dansk Røde Kors' Regionale kontor for Asien. Før jeg havnede her var jeg i 15 år overfysioterapeut i Svendborg, men drog udenlands, fordi jeg giftede mig med en mand, der arbejder i udlandet. Jeg/vi var en kort periode i Hanoi, Vietnam, før vi i slutningen af september 1998 kom til Vientiane.

Af Ulla Dons

Fra begyndelsen var den ene af mine to drenge med herude (13 år dengang), den anden blev tilbage i Svendborg og startede på teknisk gymnasium. Nu er den yngste også startet på gymnasium (Bagsværd kostskole) - så livet ser lidt anderledes ud. I starten af mit ophold her underviste jeg nogle gange på det Nationale Rehabiliterings Center i rehabilitering af amputations patienter underviste laotiske fysioterapeuter og læger i tilknytning til et program, der støtter opbyggelsen af lokal kapacitet til at producere proteser. Man må sige at vilkårene er ganske anderledes for en laotisk amputationspatient end for en dansk. Jeg kan give et eksempel fra en af de patienter, som jeg brugte som demonstrationspatient i undervisningen: Yngre kvinde, der var blevet amputeret efter et slangebids, der havde været underbundet en hel uge. Kvinden kom fra en bjerglandsby, hvor man dyrker højlandsris - som stort set er deres eneste ernæring. Risene dyrkes som svedjebrug. Det er et stort arbejde at rydde markerne, der ligger på de stejle bjergskrånninger, og gøre dem klar til ris plantning. Markerne ligger ofte mange timers vandring fra landsbyen. Denne kvinde startede dagen (også efter hun var blevet amputeret) med at hente vand ved en kilde, forberede mad og derefter vandre to timer ud til markerne for at arbejde der hele dagen. Om aftenen gik hun de to timer retur til landsbyen, og hvis det endnu var lyst, satte hun sig ind under huset (der er på stolper) og vævede, inden den stod på forberedelse af aftenmåltidet. Til historien hører også, at hun havde fire børn og udsigt til, at familien ville blive større.

Mange amputationspatienter, der ikke kommer i forbindelse med rehabiliteringscenteret, går rundt på hjemmelavede bambusproteser. Uddannelsesniveaulet generelt i Laos er meget lavt - det gælder også for læger og fysioterapeuter, samtidig med at lønniveaulet også er det - en læge eller en fysioterapeut tjener ca. 100.000 kip (ca. 100 kroner) om måneden ved at arbejde på hospital/rehabiliterings center. Det lave lønniveau betyder, at de allerfleste offentligt ansatte laotere har mere end et job, og det er ofte ikke i det offentlige job de lægger deres energi. De fleste fysioterapeuter, jeg har været i kontakt med, arbejder på sygehus/rehabiliteringscenter fra 8-16, og derefter arbejder de på en massageklinik indtil omkring kl. 22 - også dem med familie og børn.

Laos er et af verdens allerfattigste lande. meget afhængig af bistand udefra. 75 procent af det offentlige sundhedssystem's budget er donor fm ansi er et. Børnedødeligheden og dødeligheden blandt mødre er meget høj, og en stor del af befolkningen lever under fattigdomsgrænsen. - 80 procent af befolkningen lever af landbrug - og det næsten udelukkende til eget forbrug.

Politisk er landet et af de eneste tilbageværende kommunistiske lande. Ved valget til nationalforsamlingen opstiller kun medlemmer af partiet, og det er ikke alle til poster, der er opstillet kandidater. Befolkningen er pålagt at stemme. Demokrati er det svært at

tale om på trods af landets officielle navn - Lao PDR (Peoples Democratic Republic).

Konkret arbejder vi i Røde Kors Programmet med sundhed på landsbyniveau, baseret på en analyse, som beboerne selv har været part i. Programmet foregår i tre af de nordlige provinser i et antal landsbyer, der ikke har adgang til andre sundhedsydelser. Mange af landsbyerne skal vi gå 2-9 timer i bjergene for at nå frem til. Konkret arbejder vi med at oplyse om forebyggelse af bl.a. malaria, kolera, fejl- og underernæring samt oplysning om familieplanlægning, hygiejne - både personlig, omkring madlavning og i landsbyerne (adskillelse af mennesker og dyr). Desuden arbejder vi med identificering af frivillige sundhedsarbejdere, som bliver trænet i basal diagnostik og behandling, konstruktion af systemer til rent drikkevand, konstruktion af latriner (ellers sætter man sig i bushen og hængebugsvinene kommer og spiser den klat man har lagt - det er også vilkårene, når vi er i landsbyerne), rekonstruktion af skoler, udlevering af undervisningsmaterialer, efter- og videreuddannelse af skolelærere, dannelse af små låne- og spare grupper, der muliggør at man kan starte husdyrhold eller dyrkning af andre afgrøder, træning i forskellige ting, der kan muliggøre produktion til afsætning på de lokale markeder og endelig identificering af frivillige til at vejlede de øvrige beboere i dyresundhed og dyrkningsmetoder.

De øvrige regionale programmer foregår i Vietnam, på Filippinerne og i Nepal. Vi er ved at starte i Indonesien og ser i øjeblikket på Cambodja.

For at give dig endnu et lille indblik i, hvad jeg beskæftiger mig med, vil jeg spole nogle uger tilbage og liste nogle eksempler op: deltagelse i HIV/AIDS seminar i Chiang Mai, Thailand, deltagelse i SW AP (Sector Wide Approach Programme) i Hanoi, Vietnam, identifikation af bolig til delegat i Ho Chi Minh City, udarbejdelse af oplæg til forstudie til et muligt Primær Sundheds Program/HIV/AIDS program i Cambodja, revision af budgetter for programkontoret i Laos, revision af den samlede oversigt over budgetter for Asien, udarbejdelse af kontrakter til et eksternt team, der skulle evaluere programmet her i Laos, udarbejdelse af detaljeret program for evalueringen, kontakt til revisorer i Laos og Nepal, vejledning af den laotiske administrator og bogholder. I den nærmeste fremtid står der udarbejdelse af udkast til indrapportering til Danida, forstudie i Cambodja og oprettelse af programkontor i Indonesien.

Kontakt: danishrc@laopdr.com